

На основу члана члана 12. Закона о младима („Службени гласник РС“, број 50/11 и 116/22-др.закон) и члана 40. став 1. тачка 33) Статута општине Дољевац („Службени лист Града Ниша“, број 127/18, 91/19 и 22/21) а у вези са поглављем 8. став 1. Стратегије за младе у Републици Србији за период од 2023. до 2030. године („Службени гласник РС“, број 9/23), Скупштина општине Дољевац на седници одржаној дана 29.03.2024. године, донела је

АКЦИОНИ ПЛАН ЗА МЛАДЕ ОПШТИНЕ ДОЉЕВАЦ ЗА ПЕРИОД ОД 2024.-2026. ГОДИНЕ

И У В О Д

На основу члана 12. став 2. Закона о младима („Службени гласник РС“, број 50/11 и 116/2022- др.закон), јединица локалне самоуправе, у складу са Стратегијом за младе у Републици Србији за период од 2023 до 2030 године („Службени гласник РС“, број 9/2023) утврђује акциони план за спровођење Стратегије на својој територији и у свом буџету обезбеђује средства за реализацију тог плана.

Општина Дољевац, полазећи од основног задатка Стратегије, да пружи могућности које ће обезбедити израду системских, институционалних и развојних решења за подршку младима у различитим областима друштвеног живота, припремила је Акциони план за младе општине Дољевац за период од 2024.-2026. године

Трогодишњи Акциони план за младе општине Дољевац за период од 2024.-2026. године треба да помогне свим органима, организацијама, институцијама и појединцима и свим другим заинтересованим субјектима да реализују циљеве Стратегије младе у Републици Србији. У складу са тим, у трогодишњем акционом плану су прецизно утврђене улоге, одговорности носилаца реализације, као и институционални механизми који треба да омогуће постизање жељених резултата и остваривање стратешких циљева. За сваки од посебних циљева утврђене су активности.

II УВОДНА РЕЧ ПРЕДСЕДНИКА ОПШТИНЕ ДОЉЕВАЦ

У општини Доњевац, омладинска политика се базира на приступу младима као ресурсу.

Младе смо препознали као партнере и управо у партнерству са њима креиран је Акциони план за младе општине Доњевац за период од 2024. до 2026. године.

Кровни документ за младе на територији општине Доњевац креиран је према потребама младих, а у исто време у складу са Стратегијом за младе у Републици Србији за период од 2023. до 2030. године и Законом о младима.

Циљ документа је да активностима допринесемо остварењу потреба свих младих на територији целокупне општине Доњевац, а кроз циљеве и мере које су усмерене ка младима и за младе.

Како су млади основни ресурс наше земље, свако улагање у младе јесте улагање у будућност!

Председник општине Доњевац
Горан Љубић

III ВИЗИЈА И ПРИНЦИПИ

Млади су активни и равноправни учесници у свим областима друштвеног живота, који уз подршку друштва у потпуности развијају своје потенцијале и доприносе личном и друштвеном развоју и добробити заједнице.

Омладинска политика и све активности које се предузимају од стране субјеката омладинске политике требало би да се заснивају на међународном и националном систему људских права и основних слобода. Посебну заштиту и подршку имају малолетни млади (испод 18 година). На све политике и активности које се односе на младе треба примењивати следеће принципе:

1) Поштовање људских и мањинских права, равноправност и забрана дискриминације – сви млади су једнаки и уживају једнак положај и једнаку правну заштиту, без обзира на лична својства. Не сме се правити разлика или неједнако поступање према младима, посредно или непосредно, по било ком основу, а нарочито по основу: година, расе, пола, националне припадности, верског убеђења, језика, друштвеног порекла, имовинског стања, чланства у политичким, синдикалним и другим организацијама, психичког или физичког инвалидитета, здравственог стања, физичког изгледа, сексуалне оријентације, родног идентитета и другог стварног, односно, претпостављеног личног својства. Не сматрају се дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају.

2) Подршка личном и друштвеном оснаживању младих – сви, а посебно субјекти омладинске политике, у оквиру својих послова и делокруга подржавају независност и друштвено оснаживање младих на начин утврђен Законом о младима, Стратегијом и другим инструментима омладинске политике.

3) Једнаке шансе за све – млади имају право на једнаке шансе и учешће у свим областима друштвеног живота, у складу са сопственим избором и способностима. Охрабрује се лични и друштвени развој младих, обезбеђивањем поштовања различитости, родне равноправности, права, слободе и достојанства. Млади имају право на објективно, прилагођено и лако доступно информисање, како би се развијали и доносили одлуке на основу пуне обавештености.

4) Међусекторска сарадња и координација на свим нивоима доношења одлука – сви, а посебно субјекти омладинске политике, подстичу и подржавају јачање свести о значају младих и друштвене улоге младих, кроз координирани развој, спровођење и праћење реализације омладинске политике, препознају и уважавају потенцијале младих, као важан друштвени ресурс и исказују поверење и подршку могућностима младих.

5) Активно учешће младих и сарадња – сви, а посебно субјекти омладинске политике, обезбеђују подстицајно окружење и дају активну подршку у реализацији омладинских активности младих, предузимању иницијативе и њиховом смисленом укључивању у процесе доношења и спровођења одлука које доприносе личном и друштвеном развоју, а на основу пуне обавештености младих.

Подржава се и подстиче слобода удруживања, сарадња са вршњацима и међугенерациска сарадња, на локалном, националном и међународном нивоу и активно учешће у политичком и друштвеном животу.

б) Друштвена одговорност и солидарност – подстиче се и развија одговорност лица која раде са младима, као и одговорност младих у односу на њихове обавезе у друштву. Потребно је да млади активно доприносе изградњи и неговању друштвених вредности и развоју своје заједнице, нарочито путем различитих облика волонтерских активности и да изражавају међугенерациску солидарност и активно раде на стварању услова за једнако и пуно учешће у свим аспектима друштвеног живота младих особа са инвалидитетом, припадника националних мањина и свих других лица и друштвених група које могу бити у ризику од дискриминације. Развија се међугенерациска солидарност и препознаје улога младих у изградњи демократског грађанског друштва заснованог на култури ненасиља и толеранцији.

IV ФОРМАЛНО ПРАВНИ ОКВИР

- Закон о младима („Сл. гласник РС”, бр. 50/11 и 116/22 – др. закон) заузима централно место у области омладинске политике у Републици Србији
- Закон о планском систему Србије („Сл. гласник РС”, бр. 30/2018) уређује управљање системом јавних политика и средњорочно планирање, врсту и садржину планских докумената
- Уредба о методологији управљања јавним политикама, анализи ефеката јавних политика и прописа и садржају појединачних докумената јавних политика („Сл. гласник РС”, бр. 8/2019)

Стратешки оквир:

- Стратегија за младе у Републици Србији за период од 2023. до 2030. године (СМРС) („Сл. гласник РС”, бр. 9/ 23)
- План развоја општине Дољевац за период од 2021. до 2029. године („Службени лист града Ниша”, бр. 120/2020)
- Средњорочни план општине Дољевац за период од 2024. до 2026. године („Службени лист града Ниша”, бр. 15/2024)
- Стратегија Европске уније за младе за период 2019–2027
- Стратегија омладинског сектора Савета Европе до 2030. године
- Агенда Уједињених нација за одрживи развој 2015–2030
- Стратегија Уједињених нација за младе 2018–2030

Општина Дољевац као јединица локалне самоуправе утиче на креирање локалне омладинске политике и бави се спровођењем омладинске политике која је у складу са националном омладинском политиком. Сарадња ресорног министарства за младе и ЈЛС се огледа кроз успостављање механизма и сарадње кроз финансирање локалних акционих планова, пружање подршке успостављања рада КЗМ и свеобухватно унапређивање локалних капацитета за планирање и имплементацију локалне политике за младе.

Одељење за привреду и финансије је организациона јединица Општинске управе општине Дољевац која се бави питањима младих, третирајући проблеме младих кроз системски приступ.

Канцеларија за младе (КЗМ) је посебна унутрашња организациона јединица у оквиру Одељења за привреду и финансије Општинске управе општине Дољевац. Она се стара о осигуравању повољног окружења за институционални развој омладинске политике на локалном нивоу. Препозната је као институционални партнер за спровођење СМРС на локалном нивоу. ПССО има улогу да прати, подржава и сарађује са удружењима младих и за младе, њиховим савезима, као и локалним канцеларијама за младе, да припрема пројекте и предлаже мере за унапређење положаја младих са акционим планом политике за младе.

Савет за младе општине Дољевац основан је са циљем да подстиче и усклађује активности у вези са развојем, остваривањем и спровођењем омладинске политике на територији општине Дољевац. Задатак Савета је и то да подстиче сарадњу локалне канцеларије за младе са другим канцеларијама за младе на територији других локалних самоуправа, као и да активно учествује у развоју међурегионалне сарадње са актерима политике за младе.

Савет за младе даје мишљење о свим питањима релевантним за младе кроз механизам укључивања у доношење важних одлука.

Према последњим подацима Републичког завода за статистику из 2021. године број младих у општини Дољевац старосне доби од 15 до 30 година је 2531 односно 15,98% од укупног броја становништва у општини Дољевац.

Полазећи од визије и принципа, СМРС предвиђа општи циљ и пет посебних циљева као жељених промењених стања када су у питању млади у областима од интереса за младе. Реализацијом СМРС настоје се остварити следећи циљеви:

Општи циљ Стратегије је унапређен квалитет живота младих.

Посебан циљ 1: Континуирано спровођење стандардизованог омладинског рада у систему неформалног образовања

Посебан циљ 2: Просторни капацитети и услуге за спровођење омладинске политике су унапређени и функционални.

Посебан циљ 3: Млади су активни учесници друштва на свим нивоима.

Посебан циљ 4: Млади имају равноправне могућности и подстицаје да развијају своје потенцијале и компетенције, које доводе до социјалног и економског осамостаљивања.

Посебан циљ 5: Створени услови за здраво и безбедно окружење и социјално благостање младих.

V РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА ПО УТВРЂЕНИМ ОБЛАСТИМА

У сврху процене индикатора од значаја за креирање Акционог плана за младе општине Дољевац за период од 2024. до 2026. године спроведено је опсежно истраживање чији је основни циљ био испитивање положаја и потреба младих особа (старости од 15 до 30 година) са територије општине Дољевац. Истраживање је реализовано на територији општине Дољевац. Подаци су прикупљани путем онлајн формулара.

Испитаници су попунили упитник у мери од 53% од укупног броја испитаника.

1. ОБРАЗОВАЊЕ МЛАДИХ

Више од половине младих испитаника (53,67%) никада није учествовало у пројектима финансираним и организованим од стране омладинских организација. Када су у питању ставови младих о различитим аспектима квалитета образовања младих, они су суштински задовољни нивоом квалитета формалног образовања, као и поседовањем основних дигиталних вештина. Ипак, млади сматрају да су додатни едукативни садржаји значајни за њихово образовање. Млади који су чинили узорак у истраживању показали су висок ниво интересовања када је реч о стицању додатних компетенција у домену комуникације на матерњем и страним језицима (69,2%), затим, у домену дигиталне писмености (68,4%). Као одговор на питање да ли су били корисници или тренутно користе неки вид стипендија за младе таленте, испитаници наводе да тренутно нису корисници, нити су икада били корисници стипендија (92,4%).

Закључци радне групе јесу да је неопходно да се промовише важност формалног образовања, као и да се фаворизују програми сарадње формалног и неформалног образовања. Закључак је и да је потребно смањити број активности и дефинисати мали број ефективних активности које ће имати мерљиве и квалитативне учинке у предметној области, кроз перманентну реализацију консултативних састанака омладинских удружења и омладинских радника са представницима школа, факултета (крос-секторске консултације у циљу заговарања омладинског рада). Наглашена је важност сарадње са школама у Дољевцу, с обзиром на то да је постигнут задовољавајући и веома добар однос приликом сарадње. Школе су на врло добром нивоу спремности за сарадњу, али је додатна активност у сврху едукације за запослене у школама, такође неопходна.

2. ЗАПОШЉАВАЊЕ

Ставови младих о томе у којој мери је лако наћи одговарајуће запослење у општини Дољевац и околини је претежно позитиван. Млади у проценту од 73,4 % сматрају да је релативно лако наћи запослење. Када је реч о едукацији о могућностима запошљавања на даљину и покретању сопственог посла, млади испољавају позитивне ставове према наведеним тврдњама. Већина младих планира да напусти земљу због запослења (59,5%) на краће или дуже време. Већина младих није учествовала у активностима каријерног вођења (74,7%)..

На састанку радне групе констатована је потреба да инклузија друштвено осетљивих група буде "крос-кат" тема која се прожима кроз цео документ и примењује се на све мере, а чији успех ће се установљавати кроз активности у оквиру појединачних мера. Указано је на потребу да се кроз активности у оквиру Акционог плана повећа број инфо-дана и број младих који су обухваћени. Како би се повећали резултати који се тичу информисања младих, изнет је став да је неопходно да се као активност уврсти креирање механизма за повећање броја средњошколаца који су били директни корисници програма и пројеката.

3. ЗДРАВЉЕ МЛАДИХ

Млади, учесници истраживања, на сет питања који се односио на здравље младих, наводе следеће: 51,9% младих се спортом бави до три пута недељно, 20,3% младих не бави се физичком активношћу док је 29,1% младих који се баве спортом или су физички активни више од три пута у току недеље. Преко половине младих (53,8%) није било забринуто за своје опште здравље. Већина младих људи (72,2%) истиче да пандемија КОВИД-19 вируса није оставила било какав ефекат на њихово ментално здравље. Мишљења младих о томе који су фактори који највише утичу на њихову одлуку да одложе потрагу за услугом у области менталног здравља (обраћање психологу, психотерапеуту или психијатру), јесу да они сматрају да могу сами да се изборе са својим проблемима (91%). Уколико би им била потребна услуга из области менталног здравља млади би се на првом месту обратили члану породице (58,2%) или пријатељу (46,8%), затим психологу (15,2%) и психотерапеуту (19%). Важан податак, до кога се дошло спроведеним истраживањем, за ову област је и чињеница да већина испитаника (87,3%) одговорило да се уопште не слаже да на психотерапију иде неко ко је болестан или онда када нешто није у реду са њим. Велики број испитаника (75,9%) задовољан је својим менталним здрављем. Када је у питању конзумација алкохола, чак половина испитаника (53,2%) не конзумира алкохол. Једном месечно или ређе конзумира 39,2% док 10,1% испитаника конзумира једном до два пута недељно. Као најчешћи разлог конзумације алкохола испитаници наводе да су то "прикладне ситуације", нпр. прославе (91,2%). Велики проценат младих (74,7%) не конзумира цигарете уопште, пет цигарета дневно конзумира 5,1% испитаника, до 10 цигарета дневно 8,9% а преко петнаест цигарета конзумира 11,4% испитаника. Приметно је да 20,5% од узорка младих људи користи електричне цигарете, које представљај у нови вид конзумације дувана.

Млади у проценту од 1,3% конзумирали су психоактивне супстанце једном или ретко 1,3% младих конзумира више пута или чешће, док велика већина узорка, чак 98,7%, не конзумира психоактивне супстанце.

Учесници су се сложили да су активности које се тичу подршке и развоја сервиса за психолошку подршку младима (СОС телефони, саветовалишта и волонтерски програми), пружање стручне подршке у области менталног здравља на местима где се млади окупљају од стране стручњака из области менталног здравља, те развој програма заштите менталног здравља младих (развој животних вештина - вештине решавања проблема и конфликта, управљање стресом и временом), неопходне и преко потребне, али да њихова реализација захтева много више средстава него што је акционим планом планирано. Такође, питање поверљивости информација, пре свега када је реч о идентитетима клијената, није регулисано с обзиром на начин извештавања.

На основу спроведеног истраживања закључује се да је потребно младе додатно информисати о овом виду подршке у циљу уклањања стигме са теме менталног здравља и подршке од стране стручне особе. Поред реализације активности едукације и информисања младих, важно је дефинисати активности које ће допринети стандардизацији и квалитету услуга, Потребно је пружање додатне подршке у правцу додатних едукација и услуга супервизија за младе који су ангажовани као волонтери или стручни сарадници у оквиру саветовалишта. Као посебно важан фактор у оквиру активности које ће допринети смањењу употребе психоактивних супстанци, учесници сматрају континуирана теренска истраживања о ситуацији и новим трендовима везаним за психоактивне супстанце, како би се испитала постојећа ситуација и актуелни проблеми које треба таргетирати.

4. КУЛТУРА, СЛОБОДНО ВРЕМЕ МЛАДИХ И АКТИВИЗАМ

Млади, учесници истраживања, наводе да своје слободно време најчешће проводе у дружењу са пријатељима (63,3%), хобијем се бави 21,5% испитаника, слободно време читајући књиге проводи 12,7% испитаника. Преостали број испитаника волонтира или је навео друге активности. На питање да ли су у претходних годину дана учествовали у креирању или реализацији културних или спортских догађаја, око две трећине младих (67,1%) одговара негативно. Млади у уделу од 68,4% истиче да је учествовала као публика на културним или спортским догађајима. Млади у уделу од 73,1% сматрају да постоји довољно садржаја који су им доступни за поуну слободног времена. Преко две трећине младих (70,9%) истиче да никада није учествовала у волонтирању. Од тога, 54,4% истичу да нису имали прилике а 45,6% да нису имали потребу/жељу. О приликама за волонтирање најмање се информишу преко друштвених мрежа (29,3%), затим преко интернета (36%) а највише на неки други начин (45,3%). Млади у уделу од 82,3% нису чланови ученичког парламента, удружења (86,1%) нити неформалних група (92,3%) али је близу две трећине (63,3%) заинтересовано да се укључе у иницијативе које имају за циљ позитивне промене у друштву.

На састанку Радне групе која се бавила темом културе, слободног времена младих и активизма изнет је предлог да се у новом Акционим планом за младе као индикатор уврсти и број ревитализованих активности, а као подстицај да се пројекти и програми који су

реализовани у прошлости, али чија је организација престала, поново ревитализују. Овде се пре свега мисли на организовање екскурзија на територији Републике Србије у циљу упознавања младих са природним лепотама и културним садржајима наше земље што би резултирало квалитетном провођењу слободног времена младих. На радној групи донесен је закључак да се дефинише нова активност, подршка програмима чији је циљ едукација и информисање ученика о надлежности и функционисању ученичког парламента у средњим школама. На састанку радне групе закључено је да је неопходно подржати активности организовања волонтерских радних кампова и омладинских (радних) акција, те дати веће слободе носиоцима приликом формулисања предлога програма/пројеката за реализацију оваквих активности. Као нарочито важно потребно је развијати и спроводити едукације младих о функционисању институција система, органа локалне самоуправе, институције избора и гласања на изборима, институције грађанске иницијативе и других механизма активног учешћа младих, те партиципативну демократију у целини.

5. БЕЗБЕДНОСТ МЛАДИХ

По мишљењу младих, највећи безбедносни проблем са којим се они суочавају у овом тренутку у општини Дољевац је психичко насиље (73,4%). Више од две трећине младих испитаника, тачније 70,5%, не слаже се са тим да је друштвено маргинализовано и дискриминисано. Млади испитаници, у мери од 90,1%, се осећају безбедно у општини Дољевац, а око две трећине испитаника исказује да се осећа безбедно на интернету (62,8%). Вербалном насиљу било је изложено 24,1% испитаника а физичком 11,5%.

Током састанка радне групе издвојене су теме везане за безбедност које учесници сагледавају кроз праксу, а то су: вршњачко насиље, родно засновано насиље, дискриминација, безбедност на интернету, безбедност у саобраћају, трговина људима, као и малолетничка делинквенција. Истакнуто је да је важно бавити се информисањем, едукацијом и подизањем свести младих, пре свега кроз вршњачку едукацију и иновативне методе рада, али и унапређењем стручних ставова професионалаца који раде са младима. Учесници, такође, сматрају да је важно развијати програме превенције свих облика насиља. Истакнута је и неопходност међусекторске сарадње у циљу заштите младих од насиља. Циљне групе на које се треба усмерити су, осим младих, професионалци који раде са њима (социјални радници, запослени у школама, друге професије и слично), родитељи, медији, шира јавност.

6. ИНФОРМИСАЊЕ МЛАДИХ

Млади већински нису упознати са постојањем Омладинског савеза удружења "ОПЕНС" (93,6%) а такође и са постојањем Националне асоцијације практичара/ки омладинског рада - НАПОР (91%). Када је у питању информисаност младих о мерама подршке за самозапошљавање младих, 38,5% младих изјаснило се да је упознато са мерама подршке. Млади увек (26,9%) проверавају тачност информација са друштвених мрежа, 35,9% често проверава, 29,5% понекад проверава, док 16,7% не проверава тачност информација.

Млади су задовољни квалитетом информација које су доступне путем медија и институција за јавно информисање (76,3%), чије је седиште на подручју општине Дољевац. Млади се информишу најчешће путем друштвених мрежа (63,2%), док се од стране пријатеља и породице информише 26,3% младих.

На састанку радне групе на тему информисања младих, учесници су истакли значај ове теме као основ за спровођење свих циљева, мера и активности, те су посебно подржали значај информисања младих из друштвено осетљивих група. Потребно је у већем капацитету информисати младе о раду омладинских организација и позитивним променама које оне доносе, као и о услугама које такве организације пружају младима. Такође, неопходан је већи број садржаја за младе, који ће бити прилика да се младима на прихватљив, разумљив и пријемчив начин обезбеде правовремене, потпуне и истините информације. На овој радној групи наметнула се и тема информатичке писмености, односно, дигиталне и медијске писмености у том контексту. Констатовано је да је дигитална писменост младих неопходност, али да се недовољно обрађује у школама. Констатовано је и да дигитална писменост није у довољној мери заступљена тема у разговору са родитељима који, такође, показују недовољан ниво дигиталне писмености, те нису компетентни за разговор са младима на релеватном нивоу. Констатовано је да свако ко је на интернету, може да доживи насиље, као и да га је у великом броју случајева доживело или га доживљава, али да свако није свестан да је то насиље. Због тога је потребно присуство међугенерациске подршке.

7. МЛАДИ У ЗАШТИТИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Када је реч о заштити животне средине у општини Дољевац, 32% младих сматра да је највише загађен ваздух, 39% младих сматра да је највише загађена вода, а 40% да је највише загађено земљиште. Такође, око две трећине је мишљења да у општини Дољевац управљање отпадом није адекватно решено и да општина није довољно чиста (63,2%). Занимљив податак је да преко половине (53,9%) младих сматра да је еколошко образовање доступно младима у општини Дољевац, Приметно је и да близу две трећине (60%) младих није учествовало у акцијама заштите животне средине.

На састанку радне групе је закључено да се у периоду важења предметног документа подрже активности неформалних програма и пројекта умрежавања локалних младих са младима на националном, регионалном и међународном нивоу у циљу размењивања практичних знања и искустава у решавањима проблема у области животне средине. Такође, потребно је подржати креирање и одржавање информативног простора за младе о проблемима у области животне средине, промовишући начине њиховог решавања и активизам младих. Као значајан фактор предложена је подршка програма подстицања и подршке младих у овој области уз промоцију најбољих идеја и примера добре праксе у овим областима, те подстицај имплементације заједничких пројеката удружења младих и удружења за младе из области заштите животне средине и одрживог развоја у циљу поспешивања дугорочне сарадње удружења и одрживости програма/пројеката.

8. СОЦИЈАЛНА ПОЛИТИКА ПРЕМА МЛАДИМА

Више од две трећине младих (70,7%) није упозната са термином "друштвено осетљиве групе-младих". Положај младих из друштвено осетљивих група се може побољшати кроз психолошко саветовање (56,9%), вршњачке едукације у циљу информисања (34,7%) и укључивање у волонтерске и хуманитарне активности (38,9%). Када је у питању заинтересованост младих за учешће у активностима у које су укључене друштвено осетљиве групе, одговарају да желе да учествују (44%), да не желе (20%) или да нису сигурни да ли желе да учествују у активностима у које су укључене друштвено осетљиве групе (40%). Преко половине младих изјаснило се (56%) да жели да учествује у креирању предлога, нацрта, прописа и докумената јавних политика који су од значаја за младе. Око две трећине младих (67,1%) није упознато, са постојањем подстицајних мера политике за стамбено осамостаљивање младих.

Закључци који су донети на организованој радној групи су подршка информативним сервисима за младе у циљу информисања младих о услугама социјалне заштите у општини Дољевац, интензивнија сарадња између јавног и цивилног сектора и умрежавање НВО и институција социјалне заштите у циљу размене искустава и знања.

VI ПОСЕБНЕ ФОКУС ГРУПЕ

Влада Републике Србије је стратешким документима и актуелним политикама утврдила следеће друштвено осетљиве групе становништва које се налазе под већим ризиком од социјалне искључености и сиромаштва: особе с инвалидитетом, деца, млади, жене, старије особе, Роми и Ромкиње, LGBTIQА+ заједница, необразована лица, незапослени, избегла и интерно расељена лица и становништво које живи у руралним срединама.

Радна група за израду Акционог плана за младе општине Дољевац за период од 2024. до 2026. године закључила је да је неопходно посебну пажњу посветити младима који припадају некој од друштвено осетљивих група.

Млади припадници/е ромске националне мањине

Неопходно је дефинисати активности које ће утицати на подизање свести о младим Ромима и Ромкињама у циљу сузбијања дискриминације. Потребно је прилагодити обуке и програме едукација који ће се реализовати директно у заједницама у којима они живе и бораве, стећи поверење и мотивисати их на учење, унапредити безбедност (рани бракови), и јачати капацитете за сарадњу са младим Ромима/Ромкињама, спроводити едукације и истраживања у циљу утврђивања стања и потреба у сфери образовања младих Рома/Ромкиња. Важно је укључивање ромске заједнице у пројекте очувања животне средине и пројекте социјалног предузетништва и стартап пројеката (нпр. обезбеђивање машина и превозних средстава за рециклажу и прераду секундарних сировина).

Млади корисници/е психијатријских услуга

У оквиру ове друштвено осетљиве категорије, неопходне активности су едукације и услуге у области менталног здравља, унапређење социјалних вештина, информисања (млади не знају које услуге пружа психолог у школи). Као нарочита потреба наглашен је рад са родитељима (кључан у даљем одрастању младих).

Млади са инвалидитетом

Најзначајније активности у овој области су обезбеђење конкретних грађевинских решења у циљу архитектонске приступачности. Велики изазов за младе са инвалидитетом је безбедност у саобраћају (семафори, градски аутобуси и сл). У области образовања предлог је едукација матураната о факултетима који имају изграђене рампе и који су њима приступачни.

VII ОСТВАРИВАЊЕ ОПШТЕГ И ПОСЕБНИХ ЦИЉЕВА СПРОВОЂЕЊЕМ МЕРА

Општи циљ јавне политике је дугорочан циљ којим се утврђује очекивано стање у друштву у области у којој та политика делује. Пружа јасну слику о правцу и смеру деловања јавне политике и често почиње речима као што су унапредити, ојачати, повећати, проширити, убрзати, смањити или елиминисати. У складу са визијом и принципима, општи циљ Стратегије је унапређен квалитет живота младих.

Посебан циљ јавне политике дефинисан је у односу на одређене субјекте и/или односе у области у којој та политика делује и његовим остварењем се стварају предуслови за остваривање општег циља. Стратегијом је утврђено пет посебних циљева који се тичу стандардизације омладинског рада, просторних капацитета и услуга за спровођење омладинске политике, активног учешћа младих у друштву, развоја потенцијала и компетенција младих, здравог и безбедног окружења и социјалног благостања младих.

Ради достизања општег и посебних циљева Стратегије, реализоваће се следеће мере:

Посебан циљ 1: Континуирано спровођење стандардизованог омладинског рада у систему неформалног образовања

Мере за остваривање посебног циља 1:

Мера 1.1: Програми омладинског рада спроводе се континуирано у сарадњи са локалним партнерима

Мера 1.2: Омладински рад је препознат у систему формалног и неформалног образовања

Посебан циљ 2: Просторни капацитети и услуге за спровођење омладинске политике су унапређени и функционални у свим ЈЛС

Мере за остваривање посебног циља 2:

Мера 2.1. Омладински простори су успостављени и функционишу у складу са дефинисаним стандардима

Мера 2.2. Унапређен квалитет рада Канцеларија за младе

Мера 2.3. Унапређен систем прикупљања, обраде података и извештавања о младима, на свим нивоима, са посебним фокусом на младе из осетљивих група

Посебан циљ 3: Млади су активни учесници друштва на свим нивоима

Мере за остваривање посебног циља 3:

Мера 3.1. Креирање услова за укључивање младих у процесе доношења одлука и политика које утичу на њих, као и њиховог развоја, примене, праћења спровођења и вредновања

Мера 3.2. Подстицање волонтирања и активизма код младих

Мера 3.4. Развијени механизми у функцији обезбеђивања оптималног износа опредељених средстава за младе на свим нивоима

Мера 3.5. Оснаживање и системска подршка удружењима и канцеларијама за младе у креирању, имплементацији и праћењу јавних политика кроз међусекторску и међугенерациску сарадњу и дијалог свих релевантних актера

Посебан циљ 4: Млади имају равноправне могућности и подстицаје да развију своје потенцијале и компетенције, који доводе до социјалног и економског осамостаљивања

Мере за остваривање посебног циља 4:

Мера 4.1. Подршка развоју младих талената

Мера 4.2. Подршка развоју стваралаштва младих

Мера 4.6. Подршка програмима мобилности младих

Посебан циљ 5: Створени услови за здраво и безбедно окружење и социјално благостање младих

Мере за остваривање посебног циља 5:

Мера 5.1. Подршка програмима који доприносе развоју здравих стилова живота, сексуалном, репродуктивном и менталном здрављу младих

Мера 5.2. Подршка постојећим и новим програмима унапређења безбедности младих

Мера 5.3. Подршка развоју програма младих и за младе у области заштите животне средине

Мера 5.4 Подршка програмима који доприносе унапређењу социјалне укључености младих

VIII ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА НЕОПХОДНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА МЛАДЕ

У 2024. години обезбеђена су средства у укупном износу од 500.000,00 динара, у 2025. години ће се планирати у износу од 750.000,00, а у 2026. години ће се планирати у износу од 1.000.000,00 динара, а у складу са билансним могућностима буџета општине Дољевац. Укупно за цео период важења овог документа 2.250.000,00 динара.

Сва средства неопходна за реализацију активности приказана у Акционом плану биће обезбеђена у складу са Законом о буџету Републике Србије за 2024. годину ("Службени гласник РС", број 92/23), Законом о локалној самоуправи ("Службени гласник РС", бр. 129/07, 83/14, 101/16, 47/18 и 111/21 - др. закон), Законом о финансирању локалне самоуправе ("Службени гласник РС", бр. 62/06, 47/11, 93/12, 125/14, 83/16, 104/16, 96/17, 89/18, 95/18, 86/19, 126/20, 99/21, 111/21, 124/22 и Статутом Општине Дољевац („Службени лист града Ниша“, број 127/18, 91/19 и 22/21) и Одлукама о буџету општине Дољевац за предметне године у складу са лимитима, које одреди Министарство финансија за све буџетске кориснике, а у оквиру наведених раздела и одговарајућих програма у оквиру којих се планирају и средства за реализацију активности приказаних у овом планском документу.

За поједине активности предвиђено је финансирање из средстава донатора. С тим у вези, а у складу са одредбама члана 58, став 1. тачка 4), алинеја 3. Уредбе о методологији управљања јавним политикама, анализи ефеката јавних политика и прописа и садржају појединачних докумената јавних политика ("Службени гласник РС", број 8/19), те мере се условно извршавају, јер се финансирају из донаторских извора.

Акциони план за младе општине Дољевац:	За период од 2024. до 2026. године за спровођење омладинске политике од 2023.-2030. године
Предлагач Акционог плана:	Општина Дољевац-Канцеларија за младе

Орган надлежан за примену Акционог плана:			Општина Дољевац-Канцеларија за младе			
Општи циљ: Унапређен квалитет живота младих						
Орган одговоран за праћење и контролу реализације: Општина Дољевац - Канцеларија за младе						
Показатељи на нивоу општег циља (показатељ ефекта)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност последњој години АП-2026.	Последња година важења
Стопа ризика од сиромаштва или социјалне искључености младих (према полу)	%	Евростат база	33,6% (М 31,8%, ж 35,4%)	2019.	25% (М 11,5%, ж 13,5%)	2026.
Стопа младог становништва младе радне снаге и незапослености младих (према полу)	%	РСЗ	Стопа младог становништва ван радне снаге 47,4%	2021	Стопа младог становништва ван радне снаге 45%	2026.
Удео младих који своје здравље оцењују као добро или веома добро	%	Годишње истраживање положаја и потреба младих у РС	87%	2020.	90%	2026.
Удео младих који своје друштвено ангажовање оцењују као добро или веома добро	%	Годишње истраживање положаја и потреба младих у РС	Нема података	-	45%	2026.

Извор финансирања мере	Веза са програмским буџетом	Укупна процењена финансијска средства у 000 динара		
		У 2024. години	У 2025. години	У 2026. години
Буџет општине Дољевац	1301-0005; 1301-5009	500	750	1000
Донаторска средства	-	-	-	-

Посебни циљ 1: Континуирано спровођење стандардизованог омладинског рада у систему неформалног образовања							
Орган одговоран за координацију и извештавање: Општина Дољевац - Канцеларија за младе							
Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Базна година	Циљана вредност у години (2024)	Циљана вредност у години (2025)	Циљана вредност у последњој години АП (2026)
Број младих који је учествовао у програмима и пројектима, услугама финансираним из јавних средстава које су организоване од стране сертификованих омладинских радника	Број	Извештаји реализатора програма/пројектата/услуга	Нема података	2022.	20	30	50
Број подржаних програма, пројектата и активности које су реализовали сертификовани омладински радници	Број	Извештаји реализатора пројектата	Нема података	2022.	1	2	3

Мера 1.1: Програми омладинског рада спроводе се континуирано у сарадњи са локалним партнерима						
Орган одговоран за праћење и контролу реализације: Општина Дољевац - Канцеларија за младе						
Период спровођења: 2024-2026.				Тип мере: информативно-едукативна, регулаторна		
Прописи које је потребно изменити/усвојити за спровођење мере: Стандарди квалификација омладинских радника/ца						
Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Циљана вредност у години (2024)	Циљана вредност у години (2025)	Циљана вредност у последњој години АП (2026)
Број интегрисаних услуга у ЈЛС на годишњем нивоу које су доступне младима	Број	Извештај КЗМ	Нема података	0	1	2
Број подржаних пројектата/ програма омладинског рада у оквиру неформалног образовања	Број	Извештај КЗМ	Нема података	0	1	2

Назив активности	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности
Подржати вишегодишње програме и пројекте кроз које се реализују интегрисане услуге за младе које пружају омладински радници	КЗМ	Удружења	Четврти квартал 2026.
Унапредити међусекторску сарадњу кроз консултативне састанке, округле столове и сл.	КЗМ	Удружења	Четврти квартал 2026.
Обезбедити финансирање дугорочних и вишегодишњих програма за младе које спровode омладински радници у сарадњи са локалним партнерима	КЗМ	Удружења	Четврти квартал 2026.
Спроводити информативне програме и пројекте у циљу промоције резултата омладинског рада	КЗМ	Удружења	Четврти квартал 2026.

Мера 1.2: Омладински рад је препознат у систему формалног и неформалног образовања						
Орган одговоран за праћење и контролу реализације: Општина Дољевац-Канцеларија за младе						
Период спровођења: 2024-2026.				Тип мере: информативно-едукативна		
Прописи које је потребно изменити/усвојити за спровођење мере: Стандарди квалификација омладинских радника/ца						
Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Циљана вредност у години (2024)	Циљана вредност у години (2025)	Циљана вредност у последњој години АП (2026)

Процент младих који сматра да су програми неформалног образовања које реализују омладински радници значајни за њихов лични и професионални развој	%	Истраживање потреба и положаја младих	Нема података	10	12	15
Годишњи број прилога у медијима о омладинском раду	Број	Објаве на интернет порталима	Нема података	2	4	6

Назив активности	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности
Презентовати могућности за учешће у програмима неформалног образовања које реализују омладински радници у средњим школама	КЗМ	Удружења	Четврти квартал 2026.
Презентовати улогу и професију омладинског радника младима	КЗМ	Удружења	Четврти квартал 2026.
Унапредити међусекторску сарадњу и реализовати активности личног и професионалног развоја младих а које спроводе омладински радници	КЗМ	Удружења	Четврти квартал 2026.
Јавно заступање и јавно заговарање ка представницима традиционалних медија (штампа, радио, тв) и у школама за континуирано информисање младих о доступним	КЗМ	Удружења	Четврти квартал 2026.

програмима (семинари, округли столови, конференције)			
Реализовати програме неформалног образовања за младе од стране омладинских радника	КЗМ	Удружења	Четврти квартал 2026.
Креирати и спроводити информативне кампање о постојећим просторима за младе у приватној и јавној својини у којима се реализују омладински програми	КЗМ	Удружења	Четврти квартал 2026.

Посебни циљ 2: Просторни капацитети и услуге за спровођење омладинске политике су унапређени и функционални						
Орган одговоран за координацију и извештавање: Општина Дољевац-Канцеларија за младе						
Показатељ(и) на нивоу посебног циља (<i>показатељ исхода</i>)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Циљана вредност у години (2023)	Циљана вредност у години (2024)	Циљана вредност у последњој години АП (2025)
Број објеката у јавној својини које млади и удружења користе и у којима се континуирано спроводе активности за младе	Број	Годишњи извештај КЗМ				
Удео укупног броја младих који је користио услуге у омладинским просторима у јавној својини на годишњем нивоу	%	Извештај КЗМ, Истраживање положаја и потреба младих	Нема података	10% од укупног броја младих	12% од укупног броја младих	14% од укупног броја младих

Мера 2.1: Унапређење омладинских простора						
Орган одговоран за праћење и контролу реализације: Општина Дољевац-Канцеларија за младе						
Период спровођења: 2024-2026.				Тип мере: подстицајна, управљачко-регулаторна		
Прописи које је потребно изменити/усвојити за спровођење мере:						
Показатељ(и) на нивоу посебног циља (<i>показатељ исхода</i>)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Циљана вредност у години (2024)	Циљана вредност у години (2025)	Циљана вредност у последњој години АП (2026)
Формиран омладински простор	Да	ЈЛС	Нема података	Да	Да	Да
Доступност омладинских простора младима са инвалидитетом и из осетљивих група	Да	ЈЛС	Нема података	Не	Да	Да

Назив активности	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности
Модернизовање спортских објеката	КЗМ	МОС	Четврти квартал 2026.
Доопремање просторија КЗМ	КЗМ	МОС	Четврти квартал 2026.

Мера 2.2: Унапређен квалитет рада канцеларије за младе

Орган одговоран за праћење и контролу реализације: Општина Дољевац-Канцеларија за младе				Период спровођења: 2024-2026.			Тип мере: регулаторно-едукативна		
Прописи које је потребно изменити/усвојити за спровођење мере:									
Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Циљана вредност у години (2024)	Циљана вредност у години (2025)	Циљана вредност у последњој години АП (2026)			
Едукација запослених	Број семинара	ЈЛС	Нема података	2	3	4			
Усвојена стратешка и планска документа	Број докумената	ЈЛС	Нема података	2	2	2			

Назив активности	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности
Јачати капацитете запослених и ангажованих у оквиру сектора намењеног младима општине Дољевац	КЗМ	Удружења	Континуирано
Усвојити пратеће документе омладинске политике	КЗМ	Удружења	Континуирано

Мера 2.3: Унапређен систем прикупљања, обраде података и извештавања о младима		
Орган одговоран за праћење и контролу реализације: Општина Дољевац-Канцеларија за младе		
Период спровођења: 2024-2026.		Тип мере: информативно-едукативна
Прописи које је потребно изменити/усвојити за спровођење мере:		

Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Циљана вредност у години (2024)	Циљана вредност у години (2025)	Циљана вредност у последњој години АП (2026)
Удео показатеља докумената омладинске политике за које су доступни подаци у односу на укупан број показатеља	%	Годишња евалуација докумената омладинске политике	Нема података	60	67	75
Подаци о положају и потребама младих и могућностима које им се пружају су доступни на веб страници	Да/Не	Веб страница	Нема података	Да	Да	Да

Назив активности	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности
Успоставити механизме праћења спровођења јавних политика за младе	КЗМ	Удружења	Четврти квартал 2026.

Унапредити системе извештавања о омладинским активностима	КЗМ	Удружења	Четврти квартал 2026.
---	-----	----------	-----------------------

Мера 2.4: Унапређени механизми деловања и капацитета субјеката омладинске политике у области креирања, спровођења и праћења развоја омладинске политике						
Орган одговоран за праћење и контролу реализације: Општина Дољевац-Канцеларија за младе						
Период спровођења: 2024-2026.				Тип мере: информативно-едукативна, регулаторна		
Прописи које је потребно изменити/усвојити за спровођење мере:						
Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Циљана вредност у години (2024)	Циљана вредност у години (2025)	Циљана вредност у последњој години АП (2026)
Удео реализованих у односу на планирана средства за спровођење омладинске политике	%	Годишњи извештаји о спровођењу омладинске политике	Нема података	99	99	99
Број актиности усмерених на јачање капацитета запослеих који су носиоци креирања, спровођења и праћења омладинске политике	Број	Извештаји	Нема података	2	4	6

Назив активности	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности
Организовати консултативне састанке са репрезентативним омладинским организацијама и савезима у вези са планирањем и реализовањем годишњих средстава за спровођење омладинске политике	КЗМ	Удружења	Четврти квартал 2026.
Креирати годишњи извештај о планираним и реализованим средствима за спровођење омладинске политике на локалном нивоу	КЗМ	Удружења	Четврти квартал 2026.
Одржавати и унапредити тренутно стање расподеле програмских финансирања за спровођење омладинске политике са буџетске линије 1301	КЗМ	Удружења	Четврти квартал 2026.

Посебни циљ 3: Млади су активни учесници друштва на свим нивоима						
Орган одговоран за координацију и извештавање: Општина Дољевац-Канцеларија за младе						
Показатељ(и) на нивоу посебног циља (<i>показатељ исхода</i>)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Циљана вредност у години (2023)	Циљана вредност у години (2024)	Циљана вредност у последњој

						години АП (2025)
Број предлога и нацрта докумената јавних политика од интереса за младе на коју су млади давали мишљење	%	КЗМ	Нема података	80	88	98
Удео буџетских корисника који буџетирају средства за младе	%	Годишњи извештаји корисника о реализацији буџетских средстава	Нема података	30	35	37

Мера 3.1: Креирање услова за укључивање младих у процесе доношења одлука и политика које утичу на њих						
Орган одговоран за праћење и контролу реализације: Општина Дољевац-Канцеларија за младе						
Период спровођења: 2024-2026.				Тип мере: информативно-едукативна, институционална		
Прописи које је потребно изменити/усвојити за спровођење мере:						
Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Циљана вредност у години (2024)	Циљана вредност у години (2025)	Циљана вредност у последњој години АП (2026)
Број састанака локалног савета за младе у једној години	Број	Записници са седница	Нема података	4	9	15
Удео младих у саветима за младе	%	Годишњи извештаји	70	40	40	45

Назив активности	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности
------------------	-------------------------------	---	-----------------------------

Обезбедити услове за избор, континуиран и транспарентан рад Савета з младе	КЗМ	Удружења	Четврти квартал 2026.
Креирати механизме и документе комуникације Савета за младе са субјектима омладинске политике	КЗМ	Удружења	Четврти квартал 2026.
Учинити извештаје са састанка Савета за младе јавно доступним	КЗМ	Удружења	Четврти квартал 2026.
Јачање капацитета младих за активно учешће у друштву, а посебно у процесима доношења одлука које се тичу младих	КЗМ	Удружења	Четврти квартал 2026.

Мера 3.2: Подстицање волонеризма и активизма код младих						
Орган одговоран за праћење и контролу реализације: Општина Дољевац-Канцеларија за младе						
Период спровођења: 2024-2026.				Тип мере: информативно-едукативна, организациона		
Прописи које је потребно изменити/усвојити за спровођење мере:						
Показатељ(и) на нивоу посебног циља (<i>показатељ исхода</i>)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Циљана вредност у години (2024)	Циљана вредност у години (2025)	Циљана вредност у последњој години АП (2026)
Удео младих који су волонтирали у последњих годину дана	%	Годишњи извештај	Нема података	10	12	14
Број неформалних удружења младих	Број	Годишњи извештаји	Нема података	1	2	3

која су подржана у току једне календарске године						
--	--	--	--	--	--	--

Назив активности	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности
Повећати видљивост значаја и вредности волонтирања и активизма за појединца и локалну заједницу	КЗМ	Удружења	Четврти квартал 2026.
Организовати омладинске волонтерске едукативне и уметничке кампове	КЗМ	Удружења	Четврти квартал 2026.
Информисати младе о могућностима учешћа у волонтерским активностима	КЗМ	Удружења	Четврти квартал 2026.
Подржати иницијативе и програме неформалних група младих	КЗМ	Удружења	Четврти квартал 2026.

Посебни циљ 4: Млади имају равноправне могућности и подстицаје да развијају своје потенцијале и компетенције						
Орган одговоран за координацију и извештавање: Општина Дољевац-Канцеларија за младе						
Показатељ(и) на нивоу посебног циља (<i>показатељ исхода</i>)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Циљана вредност у години (2024)	Циљана вредност у години (2025)	Циљана вредност у последњој години АП (2026)

Процент младих који су похађали додатне курсеве и обуке који нису саставни део школских програма	%	Истраживање положаја младих	Нема података	25	26	27
Удео младих из група које су у ризику од сиромаштва или социјалне искључености, који су добили подршку у развоју својих компетенција и потенцијала	%	Истраживање положаја младих	Нема података	10	12	14

Мера 4.1: Подршка развоју младих талената						
Орган одговоран за праћење и контролу реализације: Општина Дољевац-Канцеларија за младе						
Период спровођења: 2024-2026.				Тип мере: информативно-едукативна, подстицајна		
Прописи које је потребно изменити/усвојити за спровођење мере:						
Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Циљана вредност у години (2024)	Циљана вредност у години (2025)	Циљана вредност у последњој години АП (2026)
Број младих који су добили финансијску подршку општине	Број	Извештај о извршењу буџета	Нема података	1	2	3
Број медијских објава којима се промовишу млади таленти	Број	Медијске објаве	Нема података	5	10	15

Назив активности	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности
Подржати програме који доприносе медијској промоцији успешних младих талената	КЗМ	Удружења	Континуирано

Мера 4.2: Подршка постојећим и иновативним програмима за развој вештина управљања каријером младих						
Орган одговоран за праћење и контролу реализације: Општина Дољевац-Канцеларија за младе						
Период спровођења: 2024-2026.				Тип мере: информативно-едукативна, регулаторна, подстицајна		
Прописи које је потребно изменити/усвојити за спровођење мере:						
Показатељ(и) на нивоу посебног циља (<i>показатељ исхода</i>)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Циљана вредност у години (2024)	Циљана вредност у години (2025)	Циљана вредност у последњој години АП (2026)
Удео младих који су учествовали у активностима каријерног вођења и саветовања	%	Истраживање положаја и потреба младих	Нема података	10	20	30

Назив активности	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности
Развити програме каријерног вођења кроз међусекторску сарадњу	КЗМ	Удружења	Четврти квартал 2026.
Развијати програме, водиче, приручнике и вебинаре како би се креирали услови за ефикасно управљање каријером младих	КЗМ	Удружења	Четврти квартал 2026.

Мера 4.3: Подршка програмима за развој дигиталних компетенција и дигиталног грађанства	
Орган одговоран за праћење и контролу реализације: Општина Дољевац-Канцеларија за младе	
Период спровођења: 2024-2026.	Тип мере: информативно-едукативна
Прописи које је потребно изменити/усвојити за спровођење мере:	

Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Циљана вредност у години (2024)	Циљана вредност у години (2025)	Циљана вредност у последњој години АП (2026)
Број младих који је укључен у обуке из области дигиталних вештина на годишњем нивоу	Број	Годишњи извештаји	Нема података	10	20	30

Назив активности	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности
Подржати реализацију истраживања и анализе степена развоја дигиталних компетенција	КЗМ	Удружења	Четврти квартал 2026.
Развијати свест младих о изазовима коришћења информационо-комуникационих технологија, пре свега о њиховој безбедности и приватности	КЗМ	Удружења	Четврти квартал 2026.

Посебни циљ 5: Створени услови за здраво и безбедно окружење и социјално благостање младих

Орган одговоран за координацију и извештавање: Општина Дољевац-Канцеларија за младе

Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Циљана вредност у години (2024)	Циљана вредност у години (2025)	Циљана вредност у последњој години АП (2026)
Удео младих који користе дуван, алкохол и друге психоактивне супстанце	%	Евиденција здравствених установа	Нема података	Пушење 10, алкохол 2, марихуана 2	Пушење 9, алкохол 1, марихуана 1	Пушење 8, алкохол 0, марихуана 0
Створени услови у физичком и виртуелном простору за добијање бесплатне стручне подршке	Да/Не	Извештаја реализатора програма	Нема података	Да	Да	Да

Мера 5.1. Подршка програмима који доприносе развоју здравих стилова живота, сексуалном, репродуктивном и менталном здрављу младих						
Орган одговоран за праћење и контролу реализације: Општина Дољевац-Канцеларија за младе						
Период спровођења: 2024-2026.				Тип мере: информативно-едукативна		
Прописи које је потребно изменити/усвојити за спровођење мере:						
Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Циљана вредност у години (2024)	Циљана вредност у години (2025)	Циљана вредност у последњој години АП (2026)
Број младих који учествује у превентивним програмима и активностима промоције здравих стилова	Број	Годишњи извештаји	Нема података	50	55	60

живота и превенције ризичног понашања на годишњем нивоу						
Удео младих који су потражили помоћ због забринутости за своје ментално здравље	%	Истраживања положаја и потреба младих	Нема података	20	35	40
Удео младих који су потражили помоћ због забринутости за своје сексуално и репродуктивно здравље	%	Истраживања положаја и потреба младих	Нема података	20	35	40
Број радионица за медијску писменост	Број	Годишњи извештаји	Нема података	1	2	3

Назив активности	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности
Организовати предавања, радионице, вршњачке едукације, едукације младих кроз теренски рад у циљу усвајања знања и вештина у вези са здравим стилевима живота	КЗМ	Удружења	Четврти квартал 2026.

Континуирано информисати младе о штетном утицају и последицама употребе дрога, дуванског дима и алкохола	КЗМ	Удружења	Четврти квартал 2026.
Едуковати младе о доступним и стручно-препорученим методама одвикавања од пушења, злоупотребе алкохола и дрога	КЗМ	Удружења	Четврти квартал 2026.

Мера 5.2. Подршка постојећим и новим програмима унапређења безбедности младих						
Орган одговоран за праћење и контролу реализације: Општина Дољевац-Канцеларија за младе						
Период спровођења: 2024-2026.				Тип мере: информативно-едукативна		
Прописи које је потребно изменити/усвојити за спровођење мере:						
Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Циљана вредност у години (2024)	Циљана вредност у години (2025)	Циљана вредност у последњој години АП (2026)
Смањен проценат младих настрадалих у саобраћају	%	Савет за саобраћај	13	3% мање	6% мање	9% мање
Број пројеката превенције и подршке унапређењу безбедности младих	%	Годишњи извештаји	Нема података	5	10	15
Број младих који учествује у програмима	Број	Годишњи извештаји	Нема података	20	30	50

превенције и подршке за унапређење безбедности						
Број програма (радионица) превенције вршњачког насиља	Број	Годишњи извештаји	Нема података	1	2	3
Број програма превенције насиља над девојкама и женама	Број	Годишњи извештаји	Нема података	1	2	3

Назив активности	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности
Едуковати младе у области безбедности у саобраћају	КЗМ	Удружења	Четврти квартал 2026.
Развијати саобраћајну културу младих са посебним фокусом на вршњачку едукацију	КЗМ	Удружења	Четврти квартал 2026.
Едуковати младе у области превенције родно заснованог насиља	КЗМ	Удружења	Четврти квартал 2026.

Мера 5.3. Подршка развоју програма младих и за младе у области животне средине	
Орган одговоран за праћење и контролу реализације: Општина Дољевац-Канцеларија за младе	
Период спровођења: 2024-2026.	Тип мере: информативно-едукативна
Прописи које је потребно изменити/усвојити за спровођење мере:	

Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Циљана вредност у години (2024)	Циљана вредност у години (2025)	Циљана вредност у последњој години АП (2026)
Број подржаних пројеката у области заштите животне средине који укључује младе на локалном нивоу	Број	Годишњи извештај	Нема података	1	2	3
Удео младих који учествују у акцијама и кампањама и едукацијама о значају заштите животне средине	%	Годишњи извештај	Нема података	14	16	18
Број састанака савеза за младе са представницима ЈЛС задужених за заштиту животне средине	бброј	Годишњи извештај	Нема података	1	2	3

Назив активности	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности
Спровести истраживања и анализе о практичним знањима из области животне средине	КЗМ	Удружења	Четврти квартал 2026.

Иницирати и спроводити програме и пројекте међусекторске сарадње	КЗМ	Удружења	Четврти квартал 2026.
Едуковати младе у области заштите животне средине кроз програме неформалног образовања	КЗМ	Удружења	Четврти квартал 2026.

Мера 5.3. Подршка развоју програма који доприносе унапређењу социјалне укључености младих						
Орган одговоран за праћење и контролу реализације: Општина Дољевац-Канцеларија за младе						
Период спровођења: 2024-2026.				Тип мере: информативно-едукативна, организационо-управљачка		
Прописи које је потребно изменити/усвојити за спровођење мере:						
Показатељ(и) на нивоу посебног циља (показатељ исхода)	Јединица мере	Извор провере	Почетна вредност	Циљана вредност у години (2024)	Циљана вредност у години (2025)	Циљана вредност у последњој години АП (2026)
Број програма и пројекта подршке друштвеном укључивању младих	Број	Годишњи извештај	Нема података	1	2	3
Број младих у ризику од социјалне искључености	Број	Годишњи извештај	Нема података	100	70	30

Назив активности	Орган који спроводи активност	Органи партнери у спровођењу активности	Рок за завршетак активности
Организовати заједничке обиласке културним и природним знаменитостима у	КЗМ	Удружења	Четврти квартал 2026.

циљу друштвеног укључивања младих категорија у ризику од социјалне искључености			
Подржати програме и пројекте међусекторске сарадње који ће допринети друштвеном укључивању младих из категорија у ризику од социјалне искључености	КЗМ	Удружења	Четврти квартал 2026.
Подршка различитости и инклузивности	КЗМ	Удружења	Четврти квартал 2026.

IX ЗАВРШНИ ДЕО

Овај Акциони план за младе општине Дољевац са период 2024-2026 године објавити на сајту општине Дољевац и у “Службеном листу града Ниша“

Број:56-15
У Дољевцу, 29.03.2024. године
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ДОЉЕВАЦ

Председник Скупштине општине
Дејан Смиљковић